

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 1.10.2003
COM(2003) 579 definitief

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE

Een Europees groei-initiatief

Investeren in netwerken en kennis ten behoeve van groei en werkgelegenheid

Tussentijds verslag voor de Europese Raad

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE

Een Europees groei-initiatief

Investeren in netwerken en kennis ten behoeve van groei en werkgelegenheid

Tussentijds verslag voor de Europese Raad

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	3
2.	Doelgebieden, omvang en effect van het Europees groei-initiatief	4
2.1	Waarom ligt de nadruk op netwerken en kennis?	4
2.2	Het huidige investeringsniveau en de omvang van de geplande extra investeringen ..	6
3.	Vooruitgang met het groei-initiatief: ontwikkelingen sinds juli 2003	9
3.1	Beleidsontwikkelingen sinds juli 2003	9
3.2	Mobilisering van financieringsmiddelen.....	10
4.	Aanbevelingen aan de Europese Raad	14
BIJLAGE 1 : Een routekaart voor kennis en netwerken		18
BIJLAGE 2 : Overzicht van de acties met de bijbehorende EU-middelen		20

1. INLEIDING

In Thessaloniki onderschreef de Raad *“het voornemen van de Commissie om in samenwerking met de Europese Investeringsbank een initiatief te lanceren ter ondersteuning van de groei en de integratie door de totale investeringen en de betrokkenheid van de particuliere sector uit te breiden wat betreft de TEN's en een aantal belangrijke O&O-projecten”*. De Raad drong erop aan dat deze werkzaamheden tijdens het Italiaanse voorzitterschap voortgezet zouden worden.

De Raad deed deze oproep tegen de achtergrond van gestagneerde groei, afgenomen vertrouwen van bedrijfsleven en consument, matige investeringen en tekenen van een conjuncturele stijging van de werkloosheid.

De groei staat in de Unie op doorbreken, maar er is nog een extra stimulans noodzakelijk. De strategie van Lissabon stippelt de koers uit die Europa moet volgen om weer een krachtige blijvende groei en een grotere samenhang te verwezenlijken. De structurele hervormingen in het kader van die strategie moeten in hun geheel met inzet, vernieuwingsdrang en politieke besluitvaardigheid uitgevoerd worden, zodat er weer sprake kan zijn van een duurzame groei.

De Commissie belicht en bevordert met dit voorstel voor een groei-initiatief bepaalde sleutelaspecten in verband met Lissabon en vraagt de andere Europese instellingen en de lidstaten om zich in te zetten voor het welslagen ervan. De Commissie en de regeringen van de lidstaten moeten in de huidige economische situatie een krachtig signaal geven op het terrein van de economische governance om het vertrouwen in het economische potentieel van de Unie te bevorderen en de economische groei te bestendigen. Via dit initiatief kunnen zij ook de strategie van Lissabon verder in goede banen leiden door enerzijds de lacunes in de fysieke en kennisinfrastructuur van Europa aan te pakken en te streven naar een gerichte stimulans ten behoeve van investeringen en door anderzijds het regelgevingskader en de overheidssteun te verbeteren om zo het bedrijfsleven tot investeringen en vernieuwingen aan te moedigen.

De Commissie heeft begin juli dit groei-initiatief in hoofdlijnen geschetst¹. Deze bijdrage van de Commissie bevat een uiteenzetting van de financiële, regelgevende en andere obstakels die maar al te vaak investeringen, met name particuliere, in transeuropese netwerken (TEN's), onderzoek, ontwikkeling en innovatie in de weg staan of vertragen.

De Commissie stelt voor particuliere investeringen ten bate van netwerken en kennis te stimuleren door een adequaat communautair regelgevingskader vast te leggen en de lidstaten uit te nodigen om gehoor te geven aan het in de nieuwe, in de globale richtsnoeren voor het economisch beleid 2003 gedane verzoek² om hun overheidsuitgaven te blijven ombuigen zonder stijging van de totale overheidsbegrotingen en tegelijkertijd de bestaande communautaire middelen ter ondersteuning van een gemeenschappelijk programma van gerichte groei- en werkgelegenheidsbevorderende investeringen in fysiek en menselijk kapitaal optimaal te benutten.

De lidstaten delen de zorgen die ten grondslag liggen aan het initiatief van de Commissie en zijn sinds Thessaloniki begonnen concrete voorstellen voor maatregelen te formuleren. Italië

¹ An initiative for growth: investing in Trans-European Networks and major R&D projects, SEC(2003) 813, 09.07.03

² COM(2003) 170 def./2 van 24/07/2003

maakte haar standpunten, die vooral de versterking van transportverbindingen betreffen, nog voor de zomer bekend. Frankrijk en Duitsland hebben zich in een gezamenlijke bijdrage opnieuw uitgesproken ten gunste van de hervormingen van Lissabon en hebben tien investeringsprojecten in verband met telecommunicatie- en breedbandnetwerken, onderzoek en ontwikkeling, transportverbindingen en milieu-ontwikkeling geformuleerd.

Wij zien ons nu geconfronteerd met de uitdaging de Unie zo goed mogelijk toe te rusten om aan haar toekomst te bouwen. Dit Europese groei-initiatief behelst een samenwerkingsverband ten behoeve van investeringen in netwerken en kennis en kan daarom een belangrijke rol spelen. Het biedt de Europese Raad en – uiterst cruciaal – het bedrijfsleven en de burger de kans hun vertrouwen uit te spreken in het groeipotentieel op de lange termijn van een uitgebreide en geïntegreerde Europese Unie. De Commissie zal eveneens de consequenties op de langere termijn van dit groei-initiatief voor de financiële middelen van de Unie bij de opstelling van de volgende financiële vooruitzichten beoordelen.

In dit tussentijdse verslag zal de Commissie:

- de doelgebieden, omvang en het potentiële effect van de benodigde investeringen beschrijven;
- verslag uitbrengen van de met de in het document van juli aangegeven afzonderlijke maatregelen behaalde vooruitgang;
- aanbevelingen doen voor de Europese Raad in oktober.

2. DOELGEBIEDEN, OMVANG EN EFFECT VAN HET EUROPESE GROEI-INITIATIEF

2.1 Waarom ligt de nadruk op netwerken en kennis?

Bij het Europese groei-initiatief ligt de nadruk op cruciale terreinen voor infrastructuurinvesteringen, die het brede pakket van in de strategie van Lissabon afgebakende economische, sociale en milieuhervormingen zullen bevorderen en meerwaarde geven. Door investeringen te mobiliseren in een stabiel macro-economisch kader in twee kernterreinen van Lissabon – netwerken en kennis – kan de Unie een krachtig signaal geven tot ondersteuning van de lopende hervormingen. Het voornaamste positieve kortetermijneffect op de groei zal de bijdrage aan het grotere vertrouwen in het potentieel van de Europese Unie zijn. Op de middellange termijn zullen de nieuwe investeringen rendement opleveren in de vorm van tijdsbesparingen bij productie en vervoer en in de vorm van kwaliteitsverbeteringen, een sneller vernieuwingstempo, een groter concurrentievermogen, en meer speelruimte bij de keuze van vestigingsplaatsen. Tot slot zal er in verband met de samenhang in de uitgebreide Unie nog een positief effect kunnen worden geconstateerd, wanneer landen en regio's die niet beschikken over een toereikende infrastructuur of slechts in geringe mate toegang hebben tot kennis en vernieuwing de kans krijgen om deel te nemen aan een werkelijk geïntegreerde, economische kennisruimte.

Uit een eerste analyse van de diensten van de Commissie aan de hand van econometrische modellen blijkt dat een stijging van de overheidsinvesteringen in de vervoersinfrastructuur met 1 % van het BBP in eerste instantie tot een toename van het BBP met 0,6 % zou kunnen leiden en bij voortzetting van dit streven op de middellange termijn en wanneer het gunstige

klimaat standhoudt zelfs tot een stijging van ongeveer één procent.³ Ten aanzien van onderzoek en innovatie zou de verwezenlijking van de doelstelling van 3 % van het BBP ten behoeve van O&O jaarlijks een geraamd rendement van 0,5 % van het BBP en 400.000 extra banen opleveren⁴.

- Beter geïntegreerde energie-, telecommunicatie- en vervoersmarkten betekenen een groter concurrentievermogen en meer en betere banen en komen ook ten goede aan milieudoelstellingen, doordat het aantal opstoppen bijvoorbeeld afneemt. De ontwikkeling van het transeuropees vervoersnet (TEN-V) lijkt een omvangrijk rendement op te leveren voor de economie en samenleving van de Unie, dat op de lange termijn volgens schattingen tot een stijging van het BBP met 0,23 % zal leiden. De verliezen als gevolg van verkeersopstoppen worden geschat op om en nabij 0,5 % van het BBP, de vertragingen bij de investeringen in TEN-Vervoer kosten de economie minstens 8 miljard euro per jaar (gemeten in verloren tijd) en zijn de oorzaak van 4 % van de broeikasgasemissies.⁵
- Infrastructuurinvesteringen bieden een aanzienlijk groei- en werkgelegenheidspotentieel. GALILEO, de eerste concrete stap in de richting van een Europees ruimtevaartbeleid, is een voorbeeld hiervan. Een bijdrage in de orde van grootte van 2 miljard euro zou een nieuwe markt in het leven kunnen roepen, die honderden miljarden euro waard is en honderdduizenden nieuwe arbeidsplaatsen zou kunnen opleveren.
- Breedbandcommunicatie en de daardoor mogelijke nieuwe diensten zullen een belangrijke banenmotor voor het bedrijfsleven en de dienstensector worden, zullen een impuls geven aan technologische innovaties en de ruggengraat van de kenniseconomie vormen. De grootschalige beschikbaarheid van een breedbandinfrastructuur zal ook van invloed zijn op de groei doordat zo de het functioneren van diensten verbetert, die de werkwijze van bedrijven en overheden veranderen.
- Door het scheppen van gunstige wettelijke, beleids- en financiële voorwaarden ter bevordering van investeringen in onderzoek, ontwikkeling en innovatie⁶ op EU- en nationaal niveau zal het concurrentievermogen van het Europese bedrijfsleven versterkt worden en zal een bijdrage geleverd worden aan de blijvende grote groei en werkgelegenheid in overeenstemming met de strategie van Lissabon.

Naast de ontwikkeling van deze terreinen moet evenwel de gehele hervormingsagenda van de Unie verder uitgevoerd worden. Door ons streven op duidelijk afgebakende

³ Bij dergelijke berekeningen berusten op de veronderstelling dat er geen noemenswaardige verdringing van alternatieve investeringen plaatsvindt en dat de extra uitgaven niet leiden tot een stijging van het begrotingstekort van de overheid. De financiering van een aanzienlijk deel van de aanvullende publieke investeringen via het tekort zou tot restrictievere monetaire omstandigheden en/of een vermindering van de consumptie kunnen leiden, omdat de consumenten op een latere belastingstijging rekenen, waardoor het positieve effect van de publieke investeringen op de groei op de langere termijn nadelig beïnvloed zou kunnen worden

⁴ Mededeling van de Commissie “Investeren in onderzoek: een actieplan voor Europa”, COM(2003) 226 van 30.04.2003

⁵ De studie van NEA “Extended Impact Assessment of the proposal to modify the TEN-T Guidelines”; 01.10.2003

⁶ In de conclusies van Thessaloniki is sprake van “omvangrijke O&O-projecten”, maar de Commissie is de mening toegedaan dat bij de aandacht voor het terrein van de kennis ook een plaats moet worden ingeruimd voor innovatie en innovatieve bedrijven. Het derde element van dit initiatief is nu vastgelegd in de begrippen “onderzoek, ontwikkeling en innovatie”

investeringsdoelstellingen te richten kunnen wij ertoe bijdragen dat er resultaten bereikt worden en dat dit streven aan geloofwaardigheid wint.

2.2 Het huidige investeringsniveau en de omvang van de geplande extra investeringen

Dit tussentijds verslag biedt een momentopname van de huidige stand van zaken en behoeften in verband met de voorbereiding van het zeer brede scala van investeringsvoorstellen en de financiering daarvan, die de Commissie tijdens de bijeenkomst van de Europese Raad in december zal indienen.

2.2.1 Transeuropese vervoersnetwerken (TEN-V)

Sinds 1996 is er bij de uitvoering van het transeuropese vervoersnet in zeer wisselende mate voortgang geboekt. Hoewel met de voltooiing van nationale trajecten van TEN-V-projecten redelijke vorderingen zijn gemaakt, deden zich bij grensoverschrijdende verbindingen en met name bij de grenzen zelf, voornamelijk in het geval van het spoorverkeer, vertragingen voor. In 2010 zullen weliswaar vrijwel alle TEN-wegenprojecten afgerond zijn, maar slechts de helft van de TEN-spoorverbindingen zal dan gereed zijn.

Op basis van de uit eerdere initiatieven in verband met TEN's getrokken lering blijkt dat de voornaamste redenen voor de vertragingen (gemiddeld vijf jaar) en vandaar de trage voortgang ervan zijn:

- een gebrek aan coördinatie van structuren, methoden en instrumenten, die vaak leiden tot een ongelijke voortgang en een verbrokkelde aanpak, met name bij de uitvoering van grensoverschrijdende projecten. De Commissie geeft in overweging dit probleem te verhelpen door de Verklaring van Europees belang en het concept “coördinator” in te voeren⁷.
- de tot dusverre langzame vorderingen met de openstelling van spoornetten voor concurrentie, waardoor investeerders ervoor terugschrokken om in prioritaire sleutelprojecten te investeren.
- de voordelen van internationale netwerken zijn dikwijls grotendeels genegeerd door nationale publieke investeerders, aangezien zij geen compensatie ontvingen in de vorm van een adequate lastenverdeling. De Duitse en Franse regering hebben ook de aandacht gevestigd op dit probleem met het voorstel hun beider hogesnelheidsspoornetten op elkaar aan te sluiten.

In aansluiting op de werkzaamheden van de groep op hoog niveau onder voorzitterschap van de heer Van Miert heeft de Commissie een nieuw voorstel gedaan, dat de lijst van prioriteiten in tweeërlei opzicht – geografische reikwijdte en omvang – aanvult (“snelwegen van de zee”, GALILEO). De voor deze verbindingen benodigde investeringen bedragen tot het jaar 2020 in totaal 220 miljard euro; 75 % daarvan zijn tussen nu en 2010 benodigd, 40 % vóór 2006. Hiertoe zijn innovatieve financiële benaderingen en politieke toezeggingen noodzakelijk zodat zowel private als publieke middelen gemobiliseerd kunnen worden.

⁷ COM(2003)564, goedgekeurd op 01.10.2003

2.2.2 *Breedband en eTEN's*

De Europese Unie heeft zich tot doel gesteld om in 2005 op grote schaal toegang tot breedbandcommunicatie te garanderen. Er bestaan thans 17,5 miljoen breedbandverbindingen in de gehele Europese Unie: tweemaal zoveel als in juli 2002.

Het aanbod van mobiele diensten van de derde generatie (3G), die een mobiele aansluiting op het hogesnelheidsinternet bieden, bevindt zich nog in een vroege fase⁸ als gevolg van de economische onzekerheid in de mobiele sector de afgelopen twee jaar.

In het geval van de breedbandtechniek zijn de investeringen in eerste instantie uit het bedrijfsleven afkomstig, die hiermee op de groeiende vraag reageert. Toch heeft de overheid de taak zowel het aanbod – met name in afgelegen, plattelands- of kansarme regio's – als de vraag te stimuleren. Ook voor de Structuurfondsen is een rol weggelegd. Tussen 2000-2006 zijn ongeveer 5,5 miljard euro aan subsidies voor doelstellingen in verband met de informatiemaatschappij beschikbaar.

Het actieplan *eEurope 2005* en specifieke programma's ter bevordering van de ontwikkeling van nieuwe diensten en inhoud stimuleren eveneens de vraag en dragen aan gunstige voorwaarden voor investeringen bij. Het groei-initiatief richt zich in dit verband specifiek op het programma *eTEN's*, dat zodanig aangepast is dat het de doelstellingen van het actieplan *eEurope 2005* beter kan ondersteunen. In het kader van dit programma wordt – verdeeld over vijf jaar – financiële ondersteuning (400 miljoen euro) voor de ontwikkeling van potentiële nieuwe diensten en toepassingen op terreinen zoals *eHealth*, *eGovernment* en *eInclusion* beschikbaar gesteld. De nadruk hierbij ligt op praktijkgerichte projecten, die de vraag naar breedbandinfrastructuur en –inhoud kunnen stimuleren⁹. Voorts hebben de Duitse en Franse regering gewezen op de noodzaak tot digitalisering van aardse televisie- en radio-omroep.

2.2.3 *Onderzoek, ontwikkeling en innovatie*

Het kernthema van de strategie van Lissabon is de overgang naar de kenniseconomie. Ondanks een aantal positieve initiatieven in enige lidstaten vertonen de maatregelen ter verhoging van de omvang van en verbetering van het klimaat voor investeringen in onderzoek in sommige lidstaten echter weinig samenhang en voortgang. In een aantal landen is het percentage voor onderzoek bestemde overheidsmiddelen zelfs afgenomen. En dit alles ondanks het door de Europese Raad in 2002 vastgestelde streefdoel om de investeringen in onderzoek en ontwikkeling tot 3 % van het BBP te verhogen, waarbij tweederde van deze investeringen voor rekening van de particuliere sector komt. Wanneer het streefcijfer van 3% bereikt zou worden, houdt

⁸ In augustus 2002 hadden de lidstaten in totaal 62 3G-licenties toegekend. Eén exploitant bood toen al 3G-diensten aan en maakte melding van een totaal van 300 000 abonnees in drie lidstaten

⁹ *eTEN* neemt thans de helft van de kosten van verkenningsstudies voor dergelijke diensten voor zijn rekening en in principe maximaal 10% van de kosten voor de toepassing van de benodigde systemen en infrastructuur. Dit percentage is evenwel te laag gebleken om het beroep op communautaire ondersteuning ten behoeve van de opbouwfase van de diensten te stimuleren; op het ogenblik is een voorstel om het aandeel tot 30 % te verhogen in behandeling bij de Raad en het Europees Parlement

dat een stijging van de publieke en private investeringen in met 8 % en meer dan een miljoen nieuwe banen in de wetenschap.

De diverse Europese beleidsterreinen en de daarbij behorende investeringen moeten er in de eerste plaats op gericht zijn om het vermogen van de Europese economieën om in onderzoek te investeren over de hele linie te verbeteren. De jongste beschikbare gegevens (2001) maken duidelijk dat de totale O&O-investeringen in EU-15 langzaam toenemen en een historisch hoogtepunt van 2 % van het BBP naderen; het gemiddelde jaarlijkse groeicijfer van 1,3 % blijft evenwel te gering om het streefcijfer van 3 % te kunnen bereiken. Verder is wat betreft O&O de investeringskloof ten opzichte van de Verenigde Staten alleen maar breder geworden: van 120 miljard euro in 2000 tot 140 miljard euro in 2001. Grote Europese ondernemingen hebben er bovendien voor gewaarschuwd dat zij het merendeel van hun geplande extra O&O-investeringen buiten de Europese Unie zullen verrichten, tenzij zich een drastische verbetering in het investeringsklimaat voordoet. Ook gaat het hierbij om het vermogen van het MKB om in toenemende mate technologieoverdracht te benutten en van jonge onderzoeksintensieve bedrijfjes om te investeren en te vernieuwen. De Commissie zal in verband hiermee met het oog op de mededingings- en overheidssteunvoorschriften onderzoeken in hoeverre jonge onderzoeksintensieve bedrijven behoefte hebben aan steun van de overheid.

Wat betreft de communautaire middelen: er staan in het kader van het zesde onderzoekskaderprogramma weliswaar 17,5 miljard euro voor onderzoek gedurende een periode van vier jaar beschikbaar, waardoor naar schatting private investeringen in een vergelijkbare orde van grootte gemobiliseerd worden, maar dit komt op jaarlijkse basis slechts op ongeveer 7% van de nationale publieke uitgaven ten behoeve van onderzoek en 5% van de uitgaven van het bedrijfsleven neer. Daarnaast hebben tussen 2000-2006 de Structuurfondsen om en nabij 10 miljard euro ter beschikking gesteld ten behoeve van activiteiten op het terrein van onderzoek, ontwikkeling en innovatie.

Het Europese groei-initiatief richt zich meer op de behoeften op het gebied van onderzoek en technologie van specifieke sectoren. Het bouwt daarbij voort op ervaringen met de ontwikkeling van een strategische onderzoeksagenda voor de luchtvaart, spoorwegen en soortgelijke lopende initiatieven op het gebied van de nanotechnologieën en wegtransport. De eerste Europese technologieplatforms zijn bedoeld als ontmoetingspunt voor de sleutelpartijen om onderzoeks- en bredere sectorale prioriteiten voor het komende decennium en de jaren daarna te formuleren. Het onlangs opgerichte partnerschap voor een waterstofeconomie, dat de bevordering van technologieën voor de productie en distributie van alternatieve energie en schone voertuigen voorstaat, is hiervan ook een voorbeeld. Zij bieden een kader voor een samenwerkingsverband en het streven naar consensus tussen het publieke en private onderzoek, het bedrijfsleven, beleidsmakers, investeerders en burgers. Zij dragen bij tot de formulering en implementatie van samenhangende benaderingen voor de ontwikkeling van cruciale technologieën door een effectieve combinatie van onderzoek, toepassing en wettelijke maatregelen. Dit zal er onder meer toe leiden dat de investeringen een optimaal rendement opleveren, Europa greep zal krijgen op de sleuteltechnologieën en dat zij zo doeltreffend mogelijk worden ingezet in het bedrijfsleven en door regeringen.

De bevordering van milieutechnologieën, met name vernieuwbare energie, vormt een belangrijke schakel in een strategie ter bestrijding van de klimaatsverandering en de

naleving van de doelstellingen van Göteborg. Vele bedrijven in deze sector worden belemmerd door een zwakke kapitaalbasis. Deze minpunten dienen te worden aangepakt om verdere groei mogelijk te maken in een technologische speerpuntsector met innovatief potentieel.

3. VOORUITGANG MET HET GROEI-INITIATIEF: ONTWIKKELINGEN SINDS JULI 2003

Op de in juli afgebakende terreinen die specifiek voor maatregelen in aanmerking komen, hebben zich een reeks belangrijke beleidsontwikkelingen voorgedaan. Er zijn eerste belangrijke stappen ondernomen, maar er dienen in overeenstemming met het in hoofdstuk 4 aanbevolen tijdschema nog meer te volgen.

3.1 Beleidsontwikkelingen sinds juli 2003

Transeuropese netwerken

- In juli diende de Commissie een voorstel tot wijziging van het **Eurovignet**-systeem in. De goedkeuring daarvan zou investeerders meer zekerheid bieden en bijdragen tot een duurzamer vervoer. Ook zou het de private participatie bij wegvervoerprojecten aanmoedigen en zouden inkomsten uit het systeem opnieuw in het totale vervoersnet geïnvesteerd kunnen worden. Met het voorstel voor een richtlijn betreffende de interoperabiliteit van elektronische tolheffingssystemen¹⁰ en het satellietradionavigatiesysteem Galileo worden de nadelen van tolsystemen aanzienlijk vermindert.
- De Commissie heeft een nieuwe wijziging van de **richtsnoeren en financieringsregels voor TEN-V-projecten** voorgesteld. Daarin worden de prioritaire projecten voor een uitgebreide Europese Unie bevestigd; voorts wordt er naar gestreefd de prikkels van de communautaire middelen te verbeteren door middel van een stijging van het maximum voor ondersteuning van 10% tot 30 % voor grensoverschrijdende verbindingen en de procedure voor de goedkeuring en de coördinatie voor grensoverschrijdende projecten te vereenvoudigen.
- Tot slot onderzoekt de Commissie de mogelijkheid een specifieke **communautaire garantiefaciliteit** voor TEN-V-projecten te ontwikkelen (zie hierna).

Breedband en eTEN's

- Eind juli trad het **nieuwe regelgevingskader voor de telecommunicatiediensten in werking**, dat bedoeld is de concurrentie te versterken en zo de voorwaarden voor verdere investeringen te scheppen. Een doeltreffende toepassing van het nieuwe kader is thans van doorslaggevend belang voor de verbetering van de vooruitzichten in deze sector.
- In juli verschenen ook de geactualiseerde **Richtsnoeren voor het gebruik van de Structuurfondsen ter ondersteuning van investeringen in breedband- en andere communicatienetwerkinfrastructuren**. De richtsnoeren zijn bedoeld om regio's de helpende hand te bieden bij de evaluatie en selectie van mogelijke investeringsprojecten, in het bijzonder in het licht van de binnenkort te verschijnen tussentijdse evaluatie van de programma's van de Structuurfondsen en de daaropvolgende toewijzing van de prestatiereserve, die maximaal 4 % van de totale begroting van ieder programma bedraagt.

¹⁰ COM(2003) 132 def. van 23.4.2003

- Tijdens hun informele bijeenkomst te Viterbo (3-5 september) bevestigden de voor telecommunicatie verantwoordelijke ministers dat zij overeenkomstig het verzoek van de Europese Raad **tegen het eind van het jaar nationale breedbandstrategieën voor de uitbreiding** van de toegang tot het hogesnelheidsinternet zullen publiceren.

Onderzoek, ontwikkeling en innovatie

- De Raad bekrachtigde het **actieplan “Investeren in onderzoek”** van de Commissie ¹¹ op 22 september en verzocht de lidstaten bij te dragen tot de onmiddellijke tenuitvoerlegging ervan.
- De Commissie en de lidstaten voeren werkzaamheden uit in verband met het **benchmarken van de vooruitgang in de richting van het streefcijfer van 3 %**; in verband hiermee wisselen zij ervaringen uit en bereiden op elkaar afgestemde hervormingen uit met de bedoeling halverwege 2004 een eerste reeks resultaten in kaart te kunnen brengen.
- Aan de hand van de ervaringen met eerdere Europese technologieplatforms besloot de Commissie begin september een **Europees partnerschap voor de waterstofeconomie** in het leven te roepen, dat tot taak heeft een koers uit te stippelen voor de verdere ontwikkeling van deze belangrijke brandstof van de toekomst¹². Op kernterreinen van de technologie worden nog meer technologieplatforms opgericht en een eerste voortgangsverslag is in voorbereiding.
- Op het gebied van het ruimteonderzoek bereikte de Raad op 22 september overeenstemming over een **kaderovereenkomst tussen de EU en de ESA**, dat het uitgangspunt voor gecoördineerde investeringen in deze sleutelsector zal vormen.
- Een groep vooraanstaande personen werd verzocht een visie voor een veilig Europa te formuleren en voorstellen te doen over beleidslijnen voor toekomstig veiligheidsonderzoek. In 2004 wordt begonnen met een voorbereidend onderzoek naar het **potentieel van het Europese bedrijfsleven ten aanzien van het veiligheidsonderzoek**. Met de werkzaamheden worden goede vorderingen gemaakt en begin 2004 kunnen de eerste voorstellen worden verwacht; de beschikbare communautaire middelen bedragen 65 miljoen euro voor een periode van drie jaar.

3.2 Mobilisering van financieringsmiddelen

Het Europese groei-initiatief brengt nieuwe en innovatieve voorstellen in kaart ter mobilisering van beschikbare financiële middelen om tegemoet te kunnen komen aan de in de strategie van Lissabon beoogde politieke aspiraties van de Unie, die behelzen dat de totale investeringen en de betrokkenheid van de particuliere sector in netwerken en kennis (TEN-vervoer en energie, breedband, eTEN's en onderzoek, ontwikkeling en innovatie) dienen toe te nemen. Momenteel doet zich door de spaaroverschotten en de hoge noteringen van de EIB-leningen een unieke gelegenheid voor om al het beschikbare potentieel te mobiliseren. Daarom zullen wij met nog meer inzet streven naar de vormgeving van de toekomst van de Unie en met een rendementsverwachting op de langere termijn een bijdrage leveren aan de

¹¹ COM(2003) 226 van 30.04.2003

¹² Het werk van de platforms wordt of door het onderzoekskaderprogramma ondersteund dan wel ondergebracht bij speciaal opgezette “Joint Undertakings”. In de Adviesraad voor luchtvaartonderzoek in Europa hebben ongeveer 30 sleutelactoren zitting en deze instantie beschikt over een budget van 2,5 miljoen euro voor een periode van twee jaar. Het budget van de European Rail Research Advisory Council bedraagt slechts 800.000 euro.

bovengenoemde efficiënte investeringsprojecten, die voor het concurrentievermogen en de cohesie van Europa – thans en in de toekomst – zo beslissend zijn.

Gezamenlijk met de EIB is met name met de vraag hoe communautaire middelen bestemd kunnen worden voor de ondersteuning van dit initiatief voortgang geboekt.

De bijdrage uit de communautaire begroting

Het initiatief gaat van een nog actievare rol van de overheden op nationaal en communautair niveau uit. Het benut alle speelruimte die de overheidsmiddelen in het kader van de huidige financiële vooruitzichten op Gemeenschapniveau bieden om private middelen voor prioritaire investeringsprojecten in de gehele Gemeenschap te mobiliseren. Er wordt niet gestreefd naar een algemene verhoging van overheidsbegrotingen. Het initiatief biedt de lidstaten een oriëntatiepunt en overtuigende argumenten om zich te beraden op de mogelijkheden om de overheidsuitgaven te bestemmen voor de prioritaire investeringsprojecten.

De communautaire begroting en het Europese groei-initiatief

- De **TEN-begrotingslijn** draagt per jaar ongeveer 600 miljoen euro bij voor de financiering van maximaal 10 % van de totale projectkosten.
- Gedurende de lopende programmaperiode is gepland dat de **Structuurfondsen** infrastructuurinvesteringen (energie, vervoer en telecommunicatie), onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie ten bedrage van ongeveer 54 miljard euro ondersteunen. Met name uit de middelen van het Cohesiefonds kunnen jaarlijks tot 1,5 miljard euro ten behoeve van infrastructuurinvesteringen in de vier Cohesielanden worden vrijgemaakt, naast de bijdrage van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO); tien miljard euro zijn beschikbaar gesteld ter ondersteuning van activiteiten in verband met onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie en het Europese Sociale Fonds (ESF) verschaft 20 miljard euro voor ICT-vaardigheden en 7 miljard euro voor ondernemersvaardigheden.
- In het kader van het **6^e onderzoekskaderprogramma** zijn gedurende vier jaar 17,5 miljard euro gereserveerd voor de ondersteuning van O&O-investeringen in Europa. De werkprogramma's worden op het ogenblik zodanig aangepast dat de implementatie ten goede komt aan de in aanmerking komende maatregelen van het groei-initiatief, met name de oprichting van Europese technologieplatforms in de context van de bredere beleidslijnen van het programma.
- De Commissie overweegt de oprichting van een innovatieve **Garantiefaciliteit ter bevordering van financiering van de particuliere sector in PPP's in verband met TEN-projecten**. De Faciliteit zou bepaalde risico's in de fase onmiddellijk na de aanleg, die thans door de financiële markten niet voldoende gegarandeerd worden, voor een bepaalde termijn dekken. Uit eerste ramingen blijkt dat met de aan de Faciliteit toegewezen middelen de financiële capaciteit verdrievoudigd zou kunnen worden. De nieuwe Garantiefaciliteit dient gedeeltelijk gefinancierd te worden uit de voor de TEN's bestemde begrotingskredieten, de betaling van risicopremies door begunstigden en de door de Garantiefaciliteit ontvangen rente. De Faciliteit dient te worden gegarandeerd door overeenkomstige verplichtingen van de lidstaten en zou kunnen worden aangevuld met leningen/garanties van de EIB. Voorts dienen er maatregelen te worden genomen om intensiever gebruik te maken van PPP-technieken op het terrein van het onderzoek.

De rol van de Europese Investeringsbank

Met haar ondersteuning kan de EIB volgens diverse regeringen een sleutelrol spelen bij het waarborgen van de rendabiliteit van investeringen op de langere termijn en met name het bindmiddel vormen waarmee private financiering gemobiliseerd en publiek-private

partnerschappen (PPP's) gestructureerd kunnen worden. Er is onmiskenbaar sprake van synergieën tussen een aantal in het kader van het groei-initiatief aangekondigde maatregelen en de werkzaamheden van de EIB. Zo kan zij wellicht de praktische samenwerking tussen verschillende ondernemingen en organisaties in het kader van het Zesde onderzoekskaderprogramma, de Europese technologieplatforms en de toepassing van breedband in gebieden met een ontoereikende infrastructuur ondersteunen. Door verbeteringen van het wettelijk kader voor grootschalige projecten of voor Europese risicokapitaalfondsen zouden de kosten en risico's kunnen verminderen, waardoor nieuwe kansen voor investeringsbijdragen van de EIB zouden ontstaan.

De EIB heeft in het bijzonder ertoe bijgedragen dat er vooruitgang is geboekt met de transeuropese netwerken en de in Lissabon vastgestelde doelstellingen verder zijn verwezenlijkt. Het afgelopen decennium heeft zij 50 miljard euro aan leningen ter beschikking gesteld ten behoeve van de transeuropese netwerken binnen de Unie en nog eens 10 miljard aan leningen zijn goedgekeurd voor de toetredende landen. Zij heeft zich een goede reputatie verworven door haar ondersteuning in de afgelopen jaren van infrastructuurprojecten van publiek-private partnerschappen in de vorm van leningen van meer dan 10 miljard euro, garanties en andere vormen van ondersteuning. Nog eens 15 miljard euro zijn toegewezen aan de doelstellingen van Lissabon inzake kennis tijdens de eerste fase van haar i2i-initiatief.

In het kader van haar huidige planning heeft zij een duidelijke toezegging gedaan om tot het einde van dit decennium ongeveer 50 miljard euro ter ondersteuning van investeringen in TEN's via een nieuwe Investeringsfaciliteit ter beschikking te stellen. Zij zal ook een extra bedrag van 40 miljard euro verschaffen voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie in verband met haar initiatief Innovatie 2010 ter bevordering van de overgang naar de kenniseconomie (waaronder breedband en eTEN's). Deze specifieke faciliteiten zullen worden aangevuld door de ondersteuning die zij blijft bieden in de vorm van garanties en via haar Faciliteit voor gestructureerde financieringen en ook verder via het Europese Investeringsfonds voor risicokapitaalfondsen, die in innovatieve high-tech bedrijven in de kiem-, opstart- en ontwikkelingsfase investeren.

Hiernaast financiert de EIB ook investeringen met een indirecte component op het terrein van onderzoek, ontwikkeling en innovatie, zoals bijvoorbeeld scholingsmaatregelen. Dit is van cruciaal belang om de werknemers in staat te stellen om innovaties en nieuwe technologieën toe te passen en te ontwikkelen. De afgelopen paar jaar heeft de EIB aanzienlijke leningen (1-1,5 miljard euro per jaar) ter beschikking gesteld ten behoeve van onderwijs en scholingsmaatregelen.

De EIB en het Europese groei-initiatief

- De **EIB** is bereid 50 miljard euro aan leningen in het kader van een Investeringsfaciliteit voor TEN's (TIF) ter ondersteuning van prioritaire TEN-projecten beschikbaar te stellen.
- **EIB-investeringen in onderzoek, ontwikkeling en innovatie.** De EIB heeft reeds 15,3 miljard euro ter beschikking gesteld sinds zij in 2000 begon met haar i2i-initiatief. Zij is van plan deze activiteiten ter ondersteuning van onderzoek, ontwikkeling en innovatie voort te zetten en verder te ontwikkelen in het kader van haar initiatief Innovatie 2010, waaronder ook breedband, met eTEN's verband houdende toepassingen en scholing vallen. Dit zal nog eens 40 miljard euro extra opleveren tegen 2010 en een breed scala aan beter op de behoeften afgestemde instrumenten.
- De EIB is bereid om haar financieringscapaciteit te intensiveren in het kader van de **Faciliteit voor gestructureerde financiering (SFF)**, die zowel vanwege de

ondersteuning ervan van TEN's als van onderzoek, ontwikkeling en innovatie van belang is.

- **Ondersteuning van innovatie door middel van risicokapitaal.** De EIF stelt voor de ondersteuning van risicokapitaalfondsen (ook voor de communautaire “ETF-startersregeling”) 2,5 miljard euro beschikbaar, verspreid over 185 risicokapitaalfondsen, die 1500 high-tech ondernemingen ondersteunen ten bedrage van 10 miljard euro. De IB is bereid voor de vereiste reserve een extra bedrag van 500 miljard euro te reserveren, dat de EIF in staat zal stellen haar investeringsniveau overeenkomstig de risicokapitaalopdracht met om en nabij 1 miljard euro te verhogen.

Voorstellen tot verdere verbetering van de maatregelen

Naast deze reeds lopende maatregelen worden nog een aantal zeer uiteenlopende innovatieve financiële voorstellen verkend:

- De EIB zou haar jaarlijkse overschotten (of een gedeelte daarvan) kunnen aanwenden om reserves ter versterking van de SFF te financieren en een groter deel van de risico's op zich nemen bij prioritaire investeringsprojecten. Zo zou bijvoorbeeld een toewijzing van 2000 miljard euro aan de SFF-reserve bij de huidige kapitaalvereisten nieuwe SFF-operaties in de orde van grootte van maximaal 1,3 miljard euro mogelijk maken. Bovendien zal de EIB de sleutelparameters voor de SFF zoals een verhoging van de gezamenlijke capaciteit evalueren, zonder daarbij deugdelijke bankprocedures uit het oog te verliezen.
- DE EIB zou in haar reserves nog eens 500 miljoen euro kunnen bestemmen om het potentieel van het EIF voor investeringen in risicokapitaal te vergroten. Daarmee zou het over een extra capaciteit van ongeveer 1 miljard beschikken. DE EIB zal ook de mogelijkheid behouden zich nog in de ontwikkelingsfase verkerende projecten na de kiem- en opstartfase te financieren.
- De EIB is van plan om wat betreft risicokapitaal en garanties ondanks de huidige marktsituatie een actiever rol te gaan spelen. DE EIB zal haar adviserende en technische ondersteuning van het MKB intensiveren, zoals de commercialisering van onderzoek en ontwikkeling, risicokapitaal, garantieregelingen, microkredieten en – meer in het algemeen – de invoering van regelingen voor financiële engineering. Voorts is het Fonds bereid om een verkenningsstudie uit te voeren naar en de operationele bepalingen voor een nieuwe vorm van investeringsinstrument voor risicokapitaal vast te leggen, dat een schakel moet vormen tussen kenniscentra in verscheidene Europese landen en dat de financieringskloof tussen onderzoek en investeringen in een vroegtijdig stadium moet overbruggen.
- DE EIB is voornemens een voorstel voor een specifiek instrument in te dienen, dat op de behoefte aan investeringsprojecten boven het maximum van globale leningen (25 miljoen euro) van middelgrote ondernemingen afgestemd is. Dit zou ook investeringen in onderzoek, ontwikkeling en innovatie ten goede komen.
- DE EIB wenst bij de ontwikkeling van PPP's in voorkomende gevallen zowel op beleids- als projectniveau een actieve rol te spelen en in samenwerking met de lidstaten en de particuliere sector haar rol als instelling te versterken, zodat zij haar aanzienlijke ervaring en expertise ter beschikking kan stellen. Zij zou ook aan de ontwikkeling van mechanismen voor effectiseringsfinancieringen van infrastructuur kunnen meewerken.
- DE EIB en de Commissie willen verkennen in welke mate garanties met de verzekeringsbranche en de kapitaalmarkten uitgebreid kunnen worden.

- De Commissie wenst tezamen met de EIB geschikte instrumenten te vinden ter bevordering van de investering van eigen kapitaal in milieutechnologieën.

4. AANBEVELINGEN AAN DE EUROPESE RAAD

- (1) In het licht van de ontwikkelingen sinds juli 2003, toen het initiatief genomen werd tot het Europese groei-initiatief, legt de Commissie de Europese Raad in oktober de volgende aanbevelingen voor:

Aanbeveling 1: De Europese Raad zou het toepassingsgebied en de schaal van het Europese groei-initiatief als middel tot bevordering van de doelstellingen van de Unie in verband met groei, banen en verbeterd concurrentievermogen kunnen ondersteunen.

- (2) De Raad en het Europees Parlement buigen zich over belangrijke voorstellen, die snel behandeld moeten worden, zodat de prioriteiten voor transeuropese vervoersnetwerken, voornamelijk spoorwegprojecten, vastgelegd kunnen worden, het effect van TEN-financiering voor vervoer, energie en nieuwe communicatiediensten geoptimaliseerd worden, er aan investeringen in vervoersprojecten minder risico's zijn verbonden, het wettelijke kader voor overheidsopdrachten afgestemd is op de behoeften van complexe infrastructuurprojecten zoals TEN's en het wettelijk kader op andere manieren aangevuld en verbeterd wordt om O&O en innovatie te stimuleren door deze aantrekkelijker te maken voor de particuliere sector

Aanbeveling 2: De Europese Raad zou de Raad en het Europees Parlement vóór de voorjaarstop van de Europese Raad in 2004 kunnen verzoeken om:

- de voorgestelde wijzigingen van financieringsverordeningen voor transeuropese netwerken, waaronder TEN's, goed te keuren;
- een gemeenschappelijk standpunt te bereiken over de nieuwe TEN-V-richtsnoeren, zodat zij eind 2004 aanvaard kunnen worden;
- het pakket wetgevende maatregelen goed te keuren ter modernisering van het *acquis* inzake overheidsopdrachten, dat met name de mogelijkheid zal scheppen voor een concurrentiële dialoog tussen aanbestedende instanties en inschrijvers;
- de verordening inzake het Gemeenschapsoctrooi goed te keuren.

Vóór juni 2004

- het voorstel tot wijziging van het eurovignetsysteem te aanvaarden;
 - een gemeenschappelijk standpunt te bereiken omtrent voorstellen inzake de belasting van moeder- en dochterondernemingen en betreffende fusies.
- (3) Om de communautaire middelen optimaal te kunnen inzetten om private financiering ten behoeve van investeringen aan te trekken moeten de Commissie, de EIB en de lidstaten hun huidige inspanningen intensiveren en tegelijkertijd innovatieve oplossingen ter stimulering van investeringen blijven ontwikkelen.

Aanbeveling 3: De Europese Raad zou erop kunnen aandringen dat:

a) de lidstaten:

- in hun verslagen betreffende de tenuitvoerlegging van de globale richtsnoeren voor het economisch beleid voor 2003 aangeven hoe zij voldaan hebben aan de doelstelling om “(...) de overheidsuitgaven – met inachtneming van de algemene budgettaire beperkingen – om te buigen naar groeibevorderende investeringen in materieel en menselijk kapitaal en in kennis”¹³;
- de tussentijdse evaluatie van de door de Structuurfondsen ondersteunde programma’s en de toewijzing van de prestatiereserve in 2004 benutten om de met Lissabon verband houdende activiteiten ten behoeve van onderzoek en innovatie te versterken; de prestatiereserve voor regio’s buiten doelstelling 1 bedraagt bijna 1 miljard euro;
- nationale strategieën ten uitvoer leggen om de toepassing van breedband te stimuleren door “achtergestelde” gebieden een betere dekking te geven, breedband in een sneller tempo ter beschikking te stellen van overheden, scholen en ziekenhuizen, een intensiever gebruik door overheidsinstanties en de ontwikkeling van breedbandgestuurde diensten te bevorderen;
- de benchmarking intensiveren, ervaringen uitwisselen en gezamenlijk onderling samenhangende hervormingen voorbereiden om het streefcijfer van 3 % van het BBP voor O&O verder te benaderen, zodat halverwege 2004 een eerste reeks resultaten verwezenlijkt zal zijn.

b) de EIB:

- haar deel van het Europese groei-initiatief snel uitvoert en de benodigde besluiten neemt om haar financiële instrumenten met inachtneming van deugdelijke bankprocedures aan de behoeften van de doelsectoren aanpast;
- de capaciteit van de bank versterkt om investeringen te financieren en meer risico’s op zich te nemen bij prioritaire investeringsprojecten, met inbegrip eventueel van een aanzienlijke stijging van de SFF-reserve;
- de speelruimte binnen haar huidige financiële faciliteiten benut ter ondersteuning van nationale maatregelen ten behoeve van een snelle implementatie van de in dit initiatief afgebakende prioritaire projecten;
- het investeringspotentieel van het Europese Investeringsfonds versterkt en daartoe de nodige maatregelen treft om haar financieringscapaciteit met maximaal 1 miljard euro te verhogen en ook in het ontwikkelingsstadium verkerende projecten na de kiem- en opstartfase financiert;
- een specifiek instrument voor de investeringsprojecten boven het maximum van globale leningen (25 miljoen euro) van middelgrote ondernemingen invoert; dit zou ook de investeringen in onderzoek, ontwikkeling en innovatie ten goede komen;

¹³

Aanbeveling 14 (blz. 8 in COM (2003) 170 def./2 van 24.07.2003)

- alle opties verkent en voorstellen voor een nieuwe generatie innovatieve programma's formuleert om het aanbod aan instrumenten ter bevordering van publieke en private investeringen op het terrein van het risicokapitaal en garanties te verbreden; daartoe moet zij haar garantiecapaciteit versterken en het MKB bij de structurering van innovatieve financieringsregelingen met raad en daad terzijde staan;
 - de haalbaarheid beoordeelt van en de operationele bepalingen vastlegt voor een nieuwe vorm van investeringsinstrument voor risicokapitaal, dat een schakel moet vormen tussen kenniscentra in verscheidene Europese landen en dat de financieringskloof tussen onderzoek en investeringen in een vroegtijdig stadium moet overbruggen.
- (4) De Commissie, de Raad en ook de EIB zullen zich verder inspannen om dit initiatief nader uit te werken voorafgaande aan de Europese Raad in december en voortgang te boeken met de afgelopen juli genomen beleidsmaatregelen.

Aanbeveling 4: De Europese Raad wordt verzocht kennis te nemen van het voornemen van de Commissie om:

uiterlijk december 2003

- verslag uit te brengen van de uitvoering van het Europese groei-initiatief en een gedetailleerde routekaart op te stellen voor maatregelen die nog voorafgaande aan de bijeenkomst van de Europese Raad in december 2003 afgehandeld moeten worden;
- een voorstel voor te bereiden voor veiligheidsonderzoek met een budget van ongeveer 65 miljoen euro voor de periode 2004-2006;
- de procedures te vereenvoudigen voor de overheidssteun voor het MKB, met inbegrip van de regels voor de steun ten behoeve van O&O, overeenkomstig de ontwerp-verordening, die momenteel in behandeling is en naar verwachting eind 2003 zal worden goedgekeurd. De Commissie zal met het oog op mededingings- en overheidssteunregels onderzoeken in hoeverre jonge onderzoeksintensieve bedrijven behoefte hebben aan overheidssteun;
- een wijziging van het bestaande vennootschapsrecht voor te stellen ter vereenvoudiging van grensoverschrijdende fusies.
- na te gaan in hoeverre een innovatieve garantiefaciliteit haalbaar is ter ondersteuning van financiering door de particuliere sector van PPP's in verband met TEN-projecten.

uiterlijk juni 2004

- een groenboek te publiceren over kwesties op regelgevend terrein in verband met publiek-private partnerschappen;
- voorstellen te formuleren voor een geharmoniseerde structuur van Europese fondsen om bij risicokapitaalfinancieringen fiscale transparantie te waarborgen;
- het proces van de oprichting van de eerste generatie Europese technologieplatforms af te ronden.

Bijlage 1: Een routekaart voor kennis en netwerken

Uiterlijk december 2003

- Vereenvoudiging van de procedures voor overheidssteun aan het MKB, waaronder de regels voor steun ten behoeve van O&O (Commissie)
- Begin voor voorbereidende actie voor veiligheidsonderzoek
- Voortstellen voor TEN's: prioriteiten voor vervoersnetwerken en aangepaste financieringsvoorschriften voor TEN-vervoer en energie.
- Voorstellen tot wijzigingen van bestaande bepalingen inzake het vennootschapsrecht ter vergemakkelijking van grensoverschrijdende fusies
- Implementatie van nationale breedbandstrategieën
- Tussentijdse evaluatie van de Structuurfondsen
- Beoordeling van eerste geboekte voortgang door de Europese Raad in december

Uiterlijk maart 2004

- Politieke overeenstemming over prioritaire projecten voor transeuropese vervoersnetwerken en over financieringsvoorschriften voor TEN-vervoer, telecommunicatie en energie
- Definitieve goedkeuring van de nog in behandeling zijnde maatregelen betreffende voorschriften voor overheidsopdrachten en betreffende het Gemeenschapsoctrooi

Uiterlijk juni 2004

- Definitieve goedkeuring van de voorstellen tot wijziging van het eurovignetsysteem
- Overeenstemming over voorstellen betreffende de fiscale behandeling van moeder- en dochterondernemingen en betreffende fusies
- Groenboek over publiek-private partnerschappen en de wetgeving inzake het plaatsen van overheidsopdrachten
- Voorstellen van de Commissie over een eventuele geharmoniseerde structuur van Europese fondsen om bij risicokapitaalfinancieringen fiscale transparantie te waarborgen
- De Commissie zal de oprichting van de eerste generatie Europese technologieplatforms afronden

Uiterlijk december 2004

- Definitieve goedkeuring van prioritaire projecten voor transeuropese vervoersnetwerken en van financieringsvoorschriften voor TEN-vervoer, telecommunicatie en energie

Hiernaast zal de Commissie in nauwe samenwerking met de EIB voortgaan voorstellen voor het Europese groei-initiatief te formuleren.

Routekaart EIB/EIF

april 2003 / juni 2003: De directie en de Raad van gouverneurs gaan akkoord met start van Initiatief Innovatie 2010

oktober 2003: Voorstel aan directie betreffende nieuwe toewijzing voor risicokapitaaloperaties (500 m) en voor SFF-operaties (250 m); aansluitend voorstel aan Raad van gouverneurs

oktober 2003: Voorstel aan directie betreffende invoering van specifiek instrument voor investeringsprojecten ten behoeve van middelgrote ondernemingen, met name op het gebied van onderzoek, ontwikkeling en innovatie; bijbehorende richtsnoeren zullen tezamen met Commissie worden opgesteld

december 2003: Goedkeuring van “Corporate Operational Plan 2004-2006” (COP) van de EIB, met inbegrip van de bijdrage van de EIB aan het groei-initiatief. Investeringsfaciliteit voor TEN’s (TIF) gaat formeel van start. Initiatief Innovatie 2010 op één lijn gebracht met groei-initiatief.

december 2003: EIF begint (met financiële ondersteuning van DG Onderzoek) de verkenningsstudie / operationele regelingen voor een nieuwe vorm van investeringsinstrument voor kenniscentra en ter overbrugging van de financieringskloof tussen onderzoek en investeringen in een vroegtijdig stadium. Dit zou halverwege 2004 kunnen uitmonden in een proefproject.

december 2003: Goedkeuring van COP van EIB, waaronder voorstellen voor een nieuw scala van innovatieve regelingen ter ondersteuning van publieke en private risicokapitaalinvesteringen naar het voorbeeld van in Duitsland overeengekomen EIF-ERP-faciliteit om investeringen in onderzoek, ontwikkeling en innovatie te ondersteunen. Het COP zal ook voorstellen omvatten om in 2004 garanties en adviserende capaciteit ten behoeve van MKB te verbeteren.

maart 2004: Voortgangsverslag over groei-initiatief betreffende ingevoerde maatregelen en de eerste lopende of in kaart gebrachte operaties (ook met het oog op de voorjaarsstop van de Europese Raad)

juni 2004: Tussentijdse evaluatie van het COP en van bijdrage van EIB aan het groei-initiatief; Verslag aan Raad van gouverneurs

december 2004: Goedkeuring van “Corporate Operational Plan 2005-2007” van de EIB, met inbegrip van eventuele wijzigingen van de bijdrage van de EIB aan het groei-initiatief

Bijlage 2 : Overzicht van de acties met de bijbehorende EU-middelen

Deze tabel bevat een overzicht van de voornaamste acties van het groei-initiatief met, voor zover van toepassing, de bijbehorende EU-middelen; investeringen in netwerken en kennis dienen in de eerste plaats voor rekening van de particuliere sector te komen.

ACTIE	BIJBEHORENDE MIDDELEN
Netwerken	
<i>Vervoer</i> Prioritaire projecten en geactualiseerde financieringsvoorschriften	Benodigde investeringen tot 2020 in totaal 220 miljard euro (160 miljard euro tot 2010) <u>Huidige communautaire ondersteuning</u> EU-TEN-vervoer 600 miljoen euro per jaar. EIB : TEN-Investeringsfaciliteit (TIF) 50 miljard euro 2004-2010 Cohesiefonds Eventueel 1,5 miljard euro ten behoeve van infrastructuurinvesteringen (2000-2006)
Voorstel Eurovignet	n.v.t.
Galileo	EU: TEN-vervoer 550 miljoen euro (2002-2005) 6° O&O-kaderprogramma 100 miljoen euro 2003-2006
<i>Breedband en eTEN's</i> Actieplan eEurope 2005 Financieringsbesluit eTEN's	Ondersteuning Structuurfondsen voor breedband en andere telecomnetwerken 5,5 miljard euro (2000-2006) Programma eTEN's 400 miljoen euro (2000-2005) Zesde kaderprogramma onderzoek, ontwikkeling en innovatie, 4 miljard euro bestemd voor technologieën informatiemaatschappij (2000-2006)
<i>Actie ter vergemakkelijking van grensoverschrijdende projecten</i> Aanpak van kwesties op regelgevend terrein in verband met publiek-private partnerschappen (groenboek)	n.v.t.
Voorstellen betreffende fiscale behandeling moeder- en dochterondernemingen en betreffende fusies	n.v.t.

Kennis	
Onderzoek en ontwikkeling Europese technologieplatforms in sleutelsectoren, zoals bijvoorbeeld luchtvaart, waterstof, nanotechnologieën, enz. Ondersteuning voor nieuwe en high-tech MKB	6^e Kaderprogramma onderzoek en ontwikkeling 17,5 miljard euro (2003-2006) Ondersteuning Structuurfondsen ten behoeve van onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie ten bedrage van 10,5 miljard euro (2000-2006) EIB: i2i- en Initiatief Innovatie 2010 +/- 50 miljard euro (2000-2010) Steun EIF voor risicokapitaalfondsen, met inbegrip van de communautaire ETF-startersregeling 2.5 miljard euro (wordt met 0,5 miljard verhoogd)
Innovatie en onderzoeksgerelateerde scholing	Europees Sociaal Fonds 20 miljard euro ten behoeve van ICT-vaardigheden en 7 miljard euro ten behoeve van ondernemersvaardigheden (2000-2006)
Vorbereidende actie voor veiligheidsonderzoek	EU-begroting 65 miljoen euro (2004-2006)
Vereenvoudiging van voorschriften inzake overheidssteun voor MKB	n.v.t.
Eventuele geharmoniseerde structuur van Europese fondsen voor risicokapitaalfinancieringen	n.v.t.